

Datum: 01.09.2026

Medij: RTS1

Emisija: Dnevnik 2/RTS1

Autori: Redakcija

Teme: infrastrukturni projekti u oblasti puteva

	Početak	Trajanje
Emisija	01.09.2026 19:30:00	60:00
Prilog	01.09.2026 19:30:00	9:56

Naslov: Beograd je centar svetske diplomatije

[Pogledaj video prilog](#)

8690

Beograd je ponovo u centru svetske diplomatije; u Palati Srbija održan je skup posvećen obeležavanju 65.godišnjice prve konferencije pokreta nesvrstanih. Plenarno zasedanje otvorili su predsednik Srbije Aleksandar Vučić i potpredsednica Ugande Džesika Alupo. Konferenciju je pratio kolega Lazar Janović. Lazare, kaži nam: šta donosi ovaj povratak nesvrstanih posle 65 godina, koje su glavne poruke? Mestna palata Srbija, odnosno zgrada Saveznog izvršnog veća, kako se nekada zvala, ponovo je bila mesto susreta predstavnika nesvrstanog sveta. Drugi lideri, drugačiji svet. Ali poruka koja je obeležila Beogradsku konferenciju 1961.godine i današnji sastanak je slična: da se u vremenu velikih podela, prostor za razgovor ipak mora sačuvati. Države koje su imale svoje predstavnike na skupu zajedno imaju više od 2 milijarde stanovnika, što možda najbolje govori o njegovim razmerama. Od poruka o miru, suverenitetu, međunarodnom pravu, do konkretnih bilateralnih razgovora sa predstavnicima zemalja pokreta. Kako je protekao današnji sastanak, u izveštaju koji sledi? Ista zgrada, isti datum, ali potpuno drugačije okolnosti. Tamo gde su 1961.godine svetski lideri tražili prostor između dva suprotstavljena bloka, danas se više od 30 delegacija okupilo u svetu koji ponovo prolazi kroz duboke podele i sukobe. Sa istog mesta, ponovo su se čule poruke o miru, suverenitetu, međunarodnom pravu i potrebi da se, u globalnim odnosima, čuje i glas država koje ne pripadaju krugu najvećih svetskih sila. Na otvaranju skupa, predsednik Srbije upozorava na selektivnu primenu međunarodnog prava i poručuje da svet ne može pripadati samo državama koje su trenutno ekonomski i vojno najmoćnije. Zahvaljuje i velikom broju članica pokreta nesvrstanih, koje dosledno poštuju suverenitet i teritorijalni integritet Srbije. U vremenu kada se temelji globalnog poretka tresu pred naletima selektivnog pristupa međunarodnom pravu, pokret nesvrstanih ostaje najsnažnije uporište multilateralizma, braneći ideju da svet mora da pripada svima, a ne samo onima čija ekonomska ili vojna moć je trenutno nadmoćna. Nesvrstani su istrajno privrženi osnovnim načelima Ujedinjenih nacija, prema kojima glas svih nezavisnih zemalja ima istu moralnu težinu bez obzira na veličinu ili materijalno bogatstvo. Naše iskreno razumevanje i uzajamna solidarnost svedoče da naša dugogodišnja partnerstva nisu samo uspomena na slavnu prošlost; reč je o živom i delotvornom savezništvu koje se potvrdilo u svim istorijskim trenucima. Pokret nesvrstanih je bio racionalno ispravan odgovor delova svetskog stanovništva na uskogrudnost u razmišljanju koja se pojavila kada je došlo do dezorijentacije po pitanju toga da li ste kapitalista ili socijalista. Mi smo racionalno rekli "ne" i da su nam potrebna oba, u nekoj meri, i zato imamo formu pokreta nesvrstanih. Predsednik Srbije predložio je i tri nove inicijative: "Nesvrstani digitalno", filmski festival pokreta nesvrstanih i seminar za mlade diplomate zemalja članica pokreta. Nekadašnja politika nesvrstanih i današnja spoljna politika Srbije nastale su u različitim vremenima, ali Beograd i danas naglašava samostalnost u odlučivanju i saradnju sa različitim delovima sveta. Evropski put, poručuje predsednik Srbije, ne isključuje očuvanje tradicionalnih prijateljstava. Srbija ne zaboravlja svoje prijatelje. Kao evropska zemlja, mi smo na evropskom putu, ali istovremeno oblikujemo svoju spoljnu politiku na principima samostalnosti, vojne neutralnosti, dijaloga i razvijanja saradnje u svim delovima sveta, tamo gde prepoznamo iste poglede na svet. Ne verujemo da pripadnost jednom regionu isključuje prijateljstvo sa drugima. Naš region je kroz istoriju mnogo puta bio na vododelnici velikih interesa i sila, što nas je često skupo koštalo, ali nam je dalo iskustvo da nekada blizina sama po sebi nije dovoljna za bliskost. Ono što nas suštinski povezuje jesu principi koje poštujemo; mislim pre svega na povelju Ujedinjenih nacija, na suverenitet i teritorijalni integritet država, ravnopravnost i na pravo svake zemlje da sama odlučuje o svojoj budućnosti. Nakon zvaničnog otvaranja skupa, fokus je bio i na bilateralnoj diplomatiji. Predsednik Srbije razgovarao je sa predsednicima Gane, Džonom Dramanijem Ahamom, i Somalije, Hasanom Šejkom Ohamudom, kao i sa šefom diplomatije Angole i ministrom odbrane Libana. Usledili su i susreti sa indijskim ministrom Kirenom Ridžidžuvom i prvim zamenikom ministra spoljnih poslova Kube. Simbol koji povezuje Beograd iz 1961. i Beograd danas ostaje i park prijateljstva na Ušću. Pre 65 godina, učesnici prve konferencije nesvrstanih tamo su zasadili stabla mira, a ta tradicija nastavljena je i danas, opet kao poruka mira i prijateljstva među državama. Današnji program bio je koncipiran u dve sesije, gde su se gosti iz različitih uglova i prilika u svojim zemljama obraćali ostalim učesnicima sastanka. A koliko je danas uticaj pokreta nesvrstanih i da li ideja nastala u potpuno drugačijem svetu danas ima novu ulogu, detaljnije u izveštaju koji sledi? Za organizaciju prvog samita nesvrstanih pre 6 i po decenija bilo je potrebno 5 godina. Tada je u Beograd stiglo 25 lidera, danas gotovo dvostruko više, a pripreme su trajale 2 meseca. Interesovanje, kažu domaćini, svedoči da u međunarodnoj zajednici postoji apetit za principe poput suverene jednakosti, ravnopravnosti i poštovanja međunarodnog prava. Mislim da u eri u kojoj je zaista ceo svet suočen sa izazovima bez presedana, kao što su potpuna promena globalnog geopolitičkog poretka, uspon veštačke inteligencije koji prati, promena svetske ekonomije koji prati, i uspon novog pristupa medijima, da u takvim okolnostima postoji instinktivna reakcija dobrog dela čovečanstva da ponovo male i zemlje srednje veličine stanu rame uz rame i preuzmu svoj deo odgovornosti za izgradnju tog novog sveta. Ne okrećemo se ni istoku ni

Datum: 01.09.2026

Medij: RTS1

Emisija: Dnevnik 2/RTS1

Autori: Redakcija

Teme: infrastrukturni projekti u oblasti puteva

	Početak	Trajanje
Emisija	01.09.2026 19:30:00	60:00
Prilog	01.09.2026 19:30:00	9:56

Naslov: Beograd je centar svetske diplomatije

[Pogledaj video prilog](#)

zapadu, gledamo napred. Bila je vizija prvog predsednika Gane i jednog od lidera generacije koja je dala politički izraz pokretu nesvrstanih. Bio je jasan: nezavisnost njegove države mora da prati nezavisna spoljna politika. Tom trasom ide i rukovodstvo 6 i po decenija kasnije. Kredibilitet međunarodnog sistema se testira kada se patnja dočekuje čutnjom. Moramo da odbacimo selektivnu primenu povelje Ujedinjenih nacija. Pokret nesvrstanih mora da ostane nepokolebljiv u odbrani njenih ciljeva i da se zajedno borimo za ostvarenje nacionalnih prioriteta. Pokret koji je nastao kao odgovor zemalja koje nisu želele da biraju između velikih blokova, decenijama je predstavljao pokušaj da se glas globalnog juga čuje izvan tuđih geopolitičkih podela. Dok se Sudan suočava sa razornim ratom i humanitarnom katastrofom, ta ideja dobija novo značenje. Narod Sudana prolazi kroz sukobe i zbog toga je neophodno da institucije učestvuju u prestanku tih akcija koje dovode do uništenja sudanskih kapaciteta. Potrebna je i logistička i materijalna podrška vođstvu Sudana, i zbog toga mi težimo poštovanju svih stavova pokreta nesvrstanih. Za Kubu, pokret nesvrstanih mnogo više od diplomatskog savezništva. Kada se globalni odnosi ponovo zaoštravaju, kubansko iskustvo otvara staro, ali sve aktuelnije pitanje: može li nesvrstanost i dalje biti instrument nezavisne politike, ili je i sama postala deo istorije? Nasuprot agresiji i velikim pritiscima, kubanski narod ostaje nepokolebljiv i odlučan u nameri da se odupre i da sopstvenim snagama nađe alternative razvoja, i da po svaku cenu odbrani svoje neotuđivo pravo na život u nezavisnoj zemlji. Nekada simbol nesvrstanog sveta, danas zemlja na jednom od najvažnijih geopolitičkih raskršća, Somalija. Crveno more je postalo i poprište interesa velikih sila, dok Mogadiš istovremeno vodi bitku za očuvanje suvereniteta i teritorijalnog integriteta. Kako se svet brzo menja i sistemi međunarodnog upravljanja su pod velikim pritiskom, moramo da ostanemo nepokolebljivi u poštovanju osnivačkih principa pokreta nesvrstanih. Za Indiju, jednu od ključnih zemalja u nastanku pokreta nesvrstanih, ta politika nije bila samo pitanje ideologije, već način da u svetu velikih blokova sačuva glas i prostor za delovanje. Za Srbiju ovaj skup ima i političku i ekonomsku dimenziju. Sa mnogim državama Afrike, Azije i Bliskog istoka postoje veze koje datiraju još iz vremena Jugoslavije. Jugoslovenske kompanije nekada su gradile puteve, brane, elektrane, konferencijske centre i druge velike [infrastrukturne](#) objekte širom tih regiona. Danas se upravo među tim državama nalaze neka od tržišta sa najvećim potencijalom rasta, pa će boravak brojnih delegacija biti prilika i za jačanje ekonomskih veza. Vesna. Hvala ti, Lazare. Evo, čuli smo izveštaj o skupu povodom prve konferencije pokreta nesvrstanih u Beogradu pre 65 godina.

